

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **Rímskokatolícka cirkev Trnavská arcidiecéza**, so sídlom v Trnave, J. Hollého 10, IČO : 00 419 702, zastúpenej SOUKENÍK – ŠTRPKA, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom v Bratislave, Šoltésovej 14, proti žalovanému **LESY Slovenskej republiky, štátny podnik**, so sídlom v Banskej Bystrici, Námestie SNP 8, IČO : 36 038 351, zastúpenému JUDr. Lenkou Molčanovou, advokátkou so sídlom v Prešove, Hlavná 10, **o vydanie nehnuteľných vecí**, vedenej na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 12 C 177/2006, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. októbra 2011 sp.zn. 9 Co 266/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a**.

Žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Komárno uznesením z 25. augusta 2011, č.k. 12 C 177/2006-1273 zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. podaného z dôvodu, že pred Ústavným súdom Slovenskej republiky prebieha na základe podnetu Slovenského pozemkového fondu k postupu podľa § 6 zákona č. 38/1993 Z.z. konanie k zjednoteniu právneho názoru vo vzťahu k problematike určitosti a zrozumiteľnosti reštitučnej výzvy a jej náležitostí podľa zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k niektorým nehnuteľnostiam (ďalej len zákon č. 161/2005 Z.z.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že v každej právnej veci, v ktorej sa rieši vydanie nehnuteľnosti v zmysle zákona č. 161/2005 Z.z., sa otázka určitosti a zrozumiteľnosti reštitučnej výzvy posudzuje jednotlivo ako otázka predbežná (výzvy po obsahovej stránke nie sú totožné). Okrem toho za súčasného

stavu veci by prerušenie konania bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti a rozhodnutie vo veci by sa len oddialilo. Návrh žalovaného na prerušenie konania považoval preto za nedôvodný.

Krajský súd v Nitre uznesením z 31. októbra 2011, sp.zn. 9 Co 266/2010 uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne v zmysle § 219 O.s.p. potvrdil. V odôvodnení rozhodnutia podal stručný výklad ustanovenia § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p., uviedol, čoho sa žalobca žalobou domáha a z akých dôvodov žalovaný navrhuje konanie prerušiť. Rozhodnutie súdu prvého stupňa považoval za vecne správne a zákonu zodpovedajúce, pričom sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia. Na doplnenie správnosti dôvodov dodal, že súdy skúmajú určitosť a zrozumiteľnosť reštitučnej výzvy a jej obsahové náležitosti osobitne v každom jednotlivom prípade. Nie je preto dôvod vyčkať na skončenie konania vedeného pred ústavným súdom, ktorého účelom je v zmysle § 6 zákona č. 38/1993 Z.z. zjednotenie právnych názorov senátov ústavného súdu.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Navrhol, aby dovolací súd rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedol, že za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Odvolací súd sa v danom prípade obmedzil len na všeobecný odkaz na odôvodnenie prvostupňového rozhodnutia, pričom sa vôbec nezaoberal námietkami žalovaného (že v súčasnosti prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka majúca význam pre rozhodnutia súdu, že ak by došlo skôr k rozhodnutiu vo veci samej, môže to spôsobiť existenciu ďalších dôvodov pre podanie mimoriadnych opravných prostriedkov a že pri aplikácii § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. zohráva dôležitú úlohu aj zásada hospodárnosti). Jeho rozhodnutie považoval preto za nepreskúmateľné, v dôsledku čoho odvolací súd zaťažil konanie vadou uvedenou v § 237 písm. f/ O.s.p.. Dovolanie odôvodnil tiež tým, že konanie je postihnuté i tzv. inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie veci a že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie žalovaného ako podané nedôvodne zamietnuť a zaviazať žalovaného nahradiť jej trovy dovolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom. Bez nariadenia dovolacieho pojednávania, keďže jeho nariadenie nepovažoval za potrebné (§ 243a ods. 1 O.s.p.), dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť, pretože nie je prípustné.

V danom prípade dovolanie žalovaného smeruje proti uzneseniu.

Dovolanie je prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska, pričom dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (§ 239 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), alebo ak ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), alebo ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Žalovaný napadol uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa. Nejde teda o zmeňujúce uznesenie súdu prvého stupňa a ani o potvrdzujúce uznesenie uvedené v ustanovení § 239 ods. 2 O.s.p. Vzhľadom na to jeho dovolanie v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1, veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa

dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nedostatok návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom).

Dovolací súd sa s ohľadom na námietky žalovaného uvedené v dovolaní osobitne zamerlal na otázku, či konanie nie je postihnuté vadou uvedenou v ustanovení § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. vadou spočívajúcou v odňatí možnosti účastníkovi pred súdom konať.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odňala možnosť pred ním konať a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O vadu, ktorá je z hľadiska § 237 písm. f/ O.s.p. významná, ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva.

Podľa názoru dovolacieho súdu v posudzovanej veci konanie pred odvolacím súdom nebolo takouto vadou postihnuté.

Pokiaľ žalovaný tvrdí, že uznesenie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre absenciu riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia a vyvodzuje z toho, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p., dovolací súd pripomína, že podľa uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003: „Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces“. Dovolací súd považuje za potrebné v tejto súvislosti

upozorniť aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. II. ÚS 78/05 zo 16. marca 2005, podľa ktorého : „Súčasťou základného práva na súdnu ochranu v občianskom súdnom konaní podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je právo na odôvodnenie, ktorého štruktúra je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 O.s.p.). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní však nemá odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní“. Podľa dovolacieho súdu nemožno naostatok opomenúť, že zákonom č. 384/2008 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť 15. októbra 2008, bol dovtedajší text § 219 O.s.p. doplnený okrem iného odsekom 2, podľa ktorého, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Citované nové ustanovenie tak reagovalo na súdnu prax v prípadoch úplných a presvedčivých rozhodnutí súdov prvého stupňa, kedy odôvodnenie rozhodnutia odvolacích súdov je len kopírovaním vecne správnych dôvodov. V takých prípadoch rozhodnutia obsahujú účastníkom známe podania, známe napadnuté rozhodnutie a v závere obsahujú už len stručné konštatovania o správnosti a presvedčivosti napádaného rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd plne stotožňuje. Ide o ustanovenie v rovine fakultatívnej a umožňuje odvolaciemu súdu sa sústrediť už len na doplnenie presvedčivosti rozhodnutia.

Preskúmaním veci dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu (rovnako okresného súdu) zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutia prijatého vo forme uznesenia. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol podstatné dôvody, pre ktoré okresný súd považoval návrh žalovaného za nedôvodný, opísal podrobne dôvody odvolania, citoval a primeraným spôsobom vyložil ustanovenie, ktoré na prejednávany prípad (prerušenie konania) aplikoval, uviedol, čoho sa žalobca žalobou domáha a z akých dôvodov žalovaný navrhuje konanie prerušiť a primerane vysvetlil aj to, prečo sa stotožnil s dôvodmi rozhodnutia súdu prvého stupňa (ten sa v dôvodoch zaoberal aj hľadiskom hospodárnosti konania). Z odôvodnenia jeho uznesenia nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel preto k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne

neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a teda, že odôvodnenie dovolaním napadnutého uznesenia dovolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.). Za porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalovaného.

Dovolací súd nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

Námietky žalovaného, ktorými vytyka odvolaciemu (i prvostupňovému) súdu existenciu tzv. inej vady a omyl pri aplikácii práva, treba považovať za dovolacie dôvody podľa § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p., ktoré však sami o sebe prípustnosť dovolania nezakladajú. Skutočnosť, že by konanie bolo postihnuté tzv. inou vadou, resp. že by rozhodnutie prípadne aj spočívalo na nesprávnom právnom posúdení veci, môže byť len odôvodnením dovolania za predpokladu, ak je toto prípustné, nie však dôvodom jeho prípustnosti podľa § 236 a nasl. O.s.p. Dovolanie je v ustanoveniach Občianskeho súdneho poriadku upravené ako mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nemožno podať proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu; pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky prípustnosti dovolania, nemožno napadnuté rozhodnutie podrobiť vecnému preskúmvaniu, a preto ani zohľadniť prípadné vecné nesprávnosti rozhodnutia.

Z vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovaného procesne neprípustné. Vzhľadom na to dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je dovolanie neprípustné.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd jej však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, pretože trovy žalobkyne, ktoré vznikli v súvislosti s vyjadrením jej zástupcu k dovolaniu, nepovažoval, vzhľadom na neprípustnosť dovolania, za potrebné na účelné bránenie práva (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 11. apríla 2012

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová